

Hicret nedir?

“Hicret nedir? Hicretin sebepleri nelerdir? Hazret-i Muhammed’in (asm) dîni güçlü olduğu halde neden Allah korumamıştır ve neden hicret etmek zorunda kalmıştır? Hicret bir kaçış mıdır?”

Hicret bir yerden bir yere göç etmek demektir. Bu göç dünyevî bir maksat için değil de, Allah’ın emri gereği olunca, Allah emrine itaat edilmiş olur. Allah emrini yerine getirmek ibâdettir.

Allah Resûlünün, doğum yeri olan Mekke’den Allah’ın emriyle Medîne’ye hicret etmesi—hâşâ—ne zaafiyeti gösterir, ne acziyetin alâmetidir, ne de bir kaçıştır! Bilâkis, bunu böyle anlamak bir talihsizliktir. Çünkü bu, bir emrin îfâsından başka bir şey değildir. Ancak şandır. Şereftir. Genişliktir. Müşriklerin on yılı aşkın inatlarına karşı bir alternatiftir. Bir çözümdür. İslâmiyet’in tebliği ve inkişâfı için Allah’ın bir yardımı ve inâyetidir. Allah’ın tevîk ve hidâyetinin tecellîsidir. Allah’ın, elçisini (asm) ve elçisinin ashâbını korumasıdır.

Temel mesele, Allah’ın adının ve dînin yer yüzünde yayılmasıdır. Allah’ın vahyinin insanlara iletilmesidir. Tevhid dâvâsının tüm dünyaya tebliğ edilmesidir. Bu yüce dâvânın yeryüzüne hâkimiyeti için bütün yeryüzünü dolaşmak bile ucuz düşer. Bu,—hâşâ—Allah’ın korumadığının göstergesi değil; Allah’ın yeni kapılar açtığının ve muvaffakiyetler verdiğinin delilidir. Nitekim hicretten on sene sonra Mekke’nin sırf sevgi ve af üzerine fethiyle Mekke’deki müşriklerin geri kalanı da İslâmiyet’le şereflenmiş; böylece İslâmiyet, hicretle kazandığı açılımı, gelişme üstüne gelişme göstererek kemâle erdirmiştir.

Allah Resûlü’nün (asm), hicret esnasında gördüğü yardım ve kolaylıklar ile hicretten sonra Medîne döneminde İslâmiyet’in evrensel biçimiyle gelişmesi ve yayılması, hicretin ne büyük bir İlâhî koruma altında yapıldığını ve ne muazzam bir büyümeyi netice verdiğini gösterir.

Meselâ, hicret esnasında Sevr mağarasında Resûlullah’ın (asm) mağaranın ağzına kadar gelen müşriklerden nasıl korunduğu dillere destandır. Mağaranın ağzına kadar gelen müşrikler:

“Şu mağaranın içine de bakalım.” derler. Fakat mağaranın ağzının bir örümcek tarafından örülmüş olması ve iki güvercinin mağaranın ağzında yuva kurmuş olması mağaranın ağzına kadar iz süren müşrikleri şaşkına çevirmiştir. İçlerinden azılı müşriklerden Ümeyye b. Halef arkadaşlarına bağırır:

“Hâlâ burada ne duruyorsunuz? Orada örümceğin ağ bağladığını görmüyor musunuz? Ben bu ağın, Muhammed doğmadan önce gerilmiş olduğu kanaatindeyim.”

der ve mağaradan uzaklaşırlar.

Mağarada üç gün üç gece kalan Peygamberimiz (asm), Hazret-i Ebû Bekir'le (ra) birlikte mağaradan ayrılırlar ve Medîne'ye doğru yola koyulurlar.

Söz, Hazret-i Ebû Bekir'in (ra):

“Güneş ortadan geçtikten sonra hareket ettik. Bizim arkamıza Süraka ibn-i Mâlik düşmüştü. Süraka bizi takip ediyordu. Biz bu sırada düz ve sert bir arazi üzerinde bulunuyorduk. Ben korktum.

“Yâ Resûlallah! Yakalanıyoruz!” dedim. Resûlullah (asm):

“Lâ tahzen. İnnallahe meanâ=Korkma. Allah bizimle berâberdir.” buyurdu.¹ Birden Süraka'nın atı tökezledi, karnına kadar yere çakıldı. Bunun üzerine Süraka:

“Benim aleyhimde bedduâ ettiniz. Bana duâ edin. Peşinizi bırakacağım. Peşinize düşenleri de geri çevireceğim.” diye yalvardı.

Bunun üzerine Resûlullah (asm) ona hayır duâ etti. O da kurtuldu.

Sonra Süraka geri döndü ve kimi gördüyse: “Bu tarafları ben aradım.” dedi, geri çevirdi.²

Süraka'yı dinliyoruz:

“Atıma bindim ve dört nala sürdüm. Resûlullah (asm) ile arkadaşına (ra) yaklaştım. Fakat atım sürçtü ve ben de atımdan düştüm. Hemen toparlanıp kalktım. Atıma bindim. Atımı yine dört nala sürdüm. Resûlullah (asm) ile arkadaşına (ra) yaklaştım. Öyle ki, Resulullah'ın (asm) bir şeyler okuduğunu işittim. Fakat arkasına dönüp bakmıyordu. Ebû Bekir (as) ise çok bakınıyordu. Birden atımın ayakları kum içine saplandı. Dizlerine kadar batmıştı. Attan düştüm. Sonra kalkıp hayvanı kalkmaya zorladım. At kalkmaya çalışıyordu, fakat ayağını kumdan çıkaramıyordu. Hayvan kalkıp durunca da, iki ayağının saplandığı yerden göğre doğru ateş dumanı gibi bir duman yükseldi ve dağıldı.

Artık ben Muhammed ile arkadaşına “el-aman!” diye haykırdım.”³

Hicret, mucize ve yardımlarla dolu olduğu gibi, hicret sonrası Medîne dönemi de yüksek ve mucizevî gelişmelere sahne olmuştur. Şüphesiz sıkıntılar çekilmiştir. Fakat, Allah'ın adının yüceltilmesi için dünya dolusu sıkıntı da çekilse ucuz düşeceği açıktır. Nihâyet İslâmiyet, kâmil bir din olarak inişini tamamlamıştır.

Dipnot:

1- Tevbe Sûresi, 9/40;

2- Müslim, Zühd, 19;

3- Buhârî, 10/1555.